

Nr 29.

Utlåtande med anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda hemställan om anslag till Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till vissa förrättningskostnader m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

I årets statsverksproposition (IX ht p. 205) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till vissa förrättningskostnader m. m. för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 250 000 kronor eller samma belopp som anvisats för innevarande budgetår.

Samtidigt med denna anslagspunkt har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 35 av herr *Persson, Einar, m. fl.* och II: 50 av herr *Ericsson i Sörsjön m. fl.*, i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte medgiva, att lantmäteristyrelsen skall från ifrågavarande anslag få utbetala dagarvode med 8 kronor till sådan god man, som biträtt vid förrättning enligt den s. k. dalalagen avseende laga skifte till rubbning av storskifte.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sin hemställan, får utskottet hänvisa till motionerna.

Över motionerna har yttrande inhämtats från lantmäteristyrelsen.

I skrivelse den 26 augusti 1950 rörande anslagsbehoven för budgetåret 1951/52 har *lantmäteristyrelsen* bland annat hemställt, att ifrågavarande anslag skall uppföras med ett oförändrat belopp av 250 000 kronor.

Styrelsen har i sitt yttrande över motionerna tillstyrkt den däri gjorda hemställan. Sedermera har styrelsen meddelat, att merkostnaderna för statsverket vid bifall till motionerna kunna beräknas till 5 500 kronor för år. I sitt yttrande har styrelsen anfört i huvudsak följande.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 31 oktober 1949 har styrelsen hemställt, dels att en utredning skall företagas om ändrade grunder för ersättning till gode män vid lantmåteriförrättningar och andra liknande förtroendemän, dels att i avvaktan på en definitiv reglering av ersättningarna till skiftesgodemännen de skiftesgodemän, som tjänstgöra vid de av statsmedel bekostade laga skiftena i Kopparbergs län, snarast möjligt skola beredas en provisorisk förstärkning med förslagsvis fem kronor för varje tjänstgöringsdag. Styrelsens framställning, som i princip avsåg samtliga godemän, hade främst föranletts av förhållandena vid skiftesverksamheten i Dalarna, där godemännen under en stor del av sommarhalvåret nödgas deltaga i förrättningsverksamheten utan annan kompensation härför än traktamentsersättning. Den föreslagna provisoriska förstärkningen med fem kronor synes med hänsyn till de sedan år 1949 inträffade allmänna prisförändringarna numera vara för låg. Mot det av motionärerna framförda förslaget rörande dagarvodets storlek har lantmäteristyrelsen därför intet att erinra.

Utskottet. Den gottgörelse som tillkommer i motionerna angivna gode män utgöres av, förutom resekostnadsersättning, traktamentsersättning med 12 kronor för dag och 8 kronor för natt. Motionärernas hemställan innebär, att utöver traktamentsersättningen skall utbetalas ett arvode med 8 kronor för dag.

Enligt utskottets mening tala goda skäl till förmån för motionerna. Med hänsyn till den ofta mycket omfattande tjänstgöring, som åligger ifrågasvarande gode män, måste nu utgående ersättning betraktas såsom alltför ringa. Utskottet vill därför i princip förorda, att dessa förtroendemän skola tillerkännas en större gottgörelse. Förevarande spörsmål är emellertid aktuellt icke blott för sådana gode män, som avses i motionerna, utan även för ett flertal jämförliga grupper av förtroendemän. Då av lantmäteristyrelsens yttrande framgår, att styrelsen hos Kungl. Maj:t hemställt om en utredning i syfte att åstadkomma en allmän reglering av ersättningen till gode män vid lantmåteriförrättningar och andra liknande förtroendemän, synes det ej lämpligt att föregripa denna utredning genom att nu fastställa viss högre ersättning för en mindre grupp. Utskottet vill emellertid understryka, att utskottets ståndpunktstagande i detta ärende skett under förutsättning, att nämnda utredning snarast verkställs, så att en reglering av ersättningsfrågan kan komma till stånd inom en nära framtid.

Mot den av Kungl. Maj:t framlagda anslagsberäkningen har utskottet intet att erinra.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

A. att riksdagen må till *Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till vissa förrättningskostnader m. m.* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 250 000 kronor;

B. att de likalydande motionerna I: 35 och II: 50 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 10 maj 1951.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar Tjällgren, Alfred Andersson, Anderberg, Svedberg, Jon Jonsson, Bertil Andersson, Hjalmar Nilsson, Lars Andersson, Isaksson* och Osvald; samt

från andra kammaren: herrar Norup*, Jacobson i Vilhelmina, Antby, Andersson i Hyssna, Hæggbloom, Jonsson i Järvsand och Ahlsten, Mårtensson i Smedstorp*, Lindström och fru Lindskog*.

* Ej närvarande vid justeringen.